

POSTANOWIENIE

Dnia 22 listopada 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Hubert Wrzeszcz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Mirosław Bączyk

SSN Zbigniew Kwaśniewski

w sprawie z powództwa Telekomunikacji Polskiej S.A. Zakładu
Telekomunikacyjnego

w K.

przeciwko E. K.

o zapłatę,

i z powództwa wzajemnego E. K.

przeciwko Telekomunikacji Polskiej S.A. Zakładowi Telekomunikacyjnemu
w K.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 22 listopada 2007 r.,

zażalenia powoda E. K.

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 29 maja 2007 r.,

**oddala zażalenie i przyznaje adw. T. Ż. od Skarbu Państwa -
Sądu Apelacyjnego 1200 (tysiąc dwieście) zł tytułem kosztów
nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej E. K. z urzędu
w postępowaniu zażaleniowym.**

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny – na podstawie art. 410 § 1 k.p.c. – odrzucił wniesioną przez pozwanego i powoda wzajemnego E. K. skargę o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 22 maja 2002 r., , którym Sąd odwoławczy – na skutek apelacji pozwanego i powoda wzajemnego – wyrok Sądu Okręgowego w K., uwzględniający w całości powództwo Telekomunikacji Polskiej S.A. przeciwko E. K. o zapłatę 3294,43 zł i oddalający powództwo wzajemne, zmienił i obniżył zasądzona kwotę do 2715,27 zł, a w pozostałym zakresie apelację oddalił.

Z uzasadnienia postanowienia wynika, że Sąd stwierdził – na podstawie analizy obszernej skargi o wznowienie postępowania – iż E. K. oparł skargę na trzech podstawach. Po pierwsze, domaga się on wznowienia postępowania z powodu nieważności postępowania wywołanej tym, że nie miał zdolności sądowej i procesowej ze względu na całkowicie zniesioną poczytalność oraz że nie był należycie reprezentowany i został pozbawiony możliwości działania (art. 401 pkt 2 k.p.c.). Po drugie, żądał wznowienia postępowania z powodu późniejszego wykrycia takich okoliczności faktycznych i środków dowodowych, które mogły mieć wpływ na wynik sprawy, a z których nie mógł skorzystać w poprzednim postępowaniu (art. 403 § 2 k.p.c.). Po trzecie, domagał się wznowienia postępowania na tej podstawie, że wyrok został oparty na sfalszowanych dokumentach i uzyskany za pomocą przestępstwa (art. 403 § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.). Ponadto Sąd podkreślił, że w skardze o wznowienie postępowania powód nie może wychodzić poza przedmiot postępowania, którego wznowienia domaga się. Zatem nie mogą być brane pod rozważę – właśnie ze względu na wspomniany przedmiot postępowania – okoliczności dotyczące opisanych w skardze szkód wyrządzonych powodowi przez funkcjonariuszy służb specjalnych i policji.

Sąd Apelacyjny uznał, że E. K. nie wykazał, aby zachodziła przewidziana w art. 401 pkt 2 podstawa wznowienia postępowania. Nie ma podstaw do przyjęcia, że pozwany i powód wzajemny skutek naruszenia przepisów prawa został

pozbawiony możliwości działania, zwłaszcza, że przez pewien czas działał w sprawie z udziałem profesjonalnego pełnomocnika procesowego. E. K. nie jest ubezwłasnowolniony, ma więc pełną zdolność do czynności procesowych. Dla oceny tej przesłanki procesowej nie ma znaczenia niepoczytalność powoda, stwierdzona w jednym z procesów karnych. Poza tym E. K. nie wykazał, aby w sprawie I C .../00 działał w stanie wyłączającym świadome albo swobodne podjęcie decyzji i wyrażenie woli. Sąd uznał za niezrozumiały zarzut powoda, że nie posiada on zdolności sądowej.

Nie zachodzi także podstawa wznowienia przewidziana w art. 403 § 2 k.p.c. Powód w toku postępowania w sprawie I C .../00 powoływał się na stan zdrowia, składając odpowiednie dokumenty, w tym opinię sądowo-psychiatryczną z dnia 14 kwietnia 2003 r. i przeprowadzoną w sprawie 3 Ds. .../98/S. Wymienione dokumenty nie stanowią zatem nowych dowodów w rozumieniu art. 403 § 2 k.p.c. Tak też należy ocenić dokumentację z badania tomograficznego z dnia 29 października 2006 r. oraz powołaną w pkt 9 ust. 1 lit. a i b skargi. Sąd podkreślił, że w sytuacji, w której sąd stwierdził w sprawie I C .../00 brak podstaw do przyjęcia – co do zasady – odpowiedzialności deliktowej pozwanej, omawianej podstawy wznowienia postępowania nie mogą uzasadniać okoliczności dotyczące rozmiaru szkody.

Zdaniem Sądu, powód nie wykazał również przewidzianej w art. 403 § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. podstawy wznowienia postępowania. Zarzuty, że wyrok został oparty na sfałszowanych dokumentach lub uzyskany za pomocą przestępstwa są bowiem oparte wyłącznie na twierdzeniach powoda. Sąd podkreślił, że z akt sprawy I C .../03 wynika, że E. K. składał zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa, ale prokurator nie dopatrywał się w postępowaniu pozwanej przestępstwa.

W zażaleniu pełnomocnik powoda wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje pogląd, że samo sformułowanie podstawy wznowienia w sposób odpowiadający ustawie nie oznacza oparcia skargi na ustawowej podstawie wznowienia, jeżeli już z samego jej

uzasadnienia wynika, że podniesiona podstawa nie zachodzi. Taka skarga podlega – na podstawie art. 410 § 1 k.p.c. – odrzuceniu jako nieoparta na ustawowej podstawie wznowienia. (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 29 stycznia 1968 r., I CZ 122/67, OSNCP 1968, nr 8-9, poz. 154, z dnia 30 maja 1996 r., I CRN 101/95, OSNC 1996, nr 10, poz. 138, z dnia 28 października 1999 r. II UKN 174/99, OSNP 2001, nr 4, poz. 133). Nawiązując do tego nurtu orzecznictwa, Sąd Apelacyjny trafnie uznał, że nie zachodzi żadna ze wskazanych przez skarżącego w skardze podstaw wznowienia postępowania.

Skarżący, kwestionując zaskarżone postanowienie, nie przedstawił argumentów podważających stanowisko Sądu. Nie można zwłaszcza podzielić zarzutu, że skarga o wznowienie postępowania nie została należycie rozpoznana na skutek „rozbicia przez Sąd Apelacyjny skargi o wznowienie postępowania na dwie sprawy, tj. sprawę sygn. akt [...]”. Kwestionowany sposób rozpoznania skargi jest konsekwencją – co skarżący pomija – wyłączenia ze sprawy I C .../00 oznaczonej części powództwa wzajemnego i rozpoznania jej jako odrębnej sprawy I C .../03. Jest zatem oczywiste, że skarga o wznowienie postępowania – z zakresie, w jakim dotyczyła orzeczeń wydanych w tych sprawach – została rozpoznana odrębnie. Zaskarżonego postanowienia nie podważa zarzut „nierozpoznania problemów prawnych, podniesionych na wstępie skargi o wznowienie postępowania”, ponieważ na skutek odrzucenia skargi, jako niedopuszczalnej, nie podlegała ona merytorycznemu rozpoznaniu. Należcie została oceniona – wbrew przekonaniu skarżącego – kwestia, czy zachodzi podstawa wznowienia przewidziana w art. 403 § 2 k.p.c., w szczególności Sąd trafnie uznał, że względu na przedmiot postępowania, którego dotyczy skarga o wznowienie, nie mogą być brane pod rozagę okoliczności dotyczące opisanych w skardze szkód wyrządzonych skarżącemu przez funkcjonariuszy służb specjalnych i policji. Uzasadnienie zaskarżonego postanowienia nie potwierdza zarzutu, że ocena podstawy wznowienia, w postaci pozbawienia skarżącego możliwości działania w postępowaniu odwoławczym, nie uwzględniała okoliczności, że skarżący na tym etapie postępowania działał bez profesjonalnego pełnomocnika. Zaskarżonego postanowienie nie podważają zarzuty dotyczące kwestii zachowania terminu do wniesienia skargi o wznowienia postępowania, ponieważ do odrzucenia skargi

wystarczyła trafna ocena Sądu, że nie zachodzą wskazane w skardze podstawy wznowienia.

Z przedstawionych powodów zażalenie podlega oddaleniu jako nieuzasadnione (art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.). Podstawę prawną przyznania adwokatowi kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu stanowi § 13 ust. 2 pkt 2 w związku z § 19 pkt 1 i § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.).